

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ДОБРО ЧИ ЗЛО?

Журило О.Д., Ляшенко О.С.

Національний технічний університет Радіоелектроніки, м. Харків

Стрімкий розвиток комп'ютерних технологій призвів до того, що комп'ютерні програми вже сьогодні виявилися значно ефективнішими у порівнянні з людиною у найрізноманітніших галузях людської діяльності: у математичних розрахунках, у грі у шахи, у прогнозуванні різних явищ.

Виникає логічне запитання: які межі можливостей комп'ютерів та чи досягнуто машиною рівня розвитку людини? Сьогодні цей рівень класично намагаються визначити за допомогою тесту, який має ім'я одного з піонерів штучного інтелекту (ШІ) – Алана Т'юринга.

Що ж таке штучний інтелект? Фактично – це область досліджень у сфері інформатики, яка займається розробкою та вивченням методів та відповідного програмного забезпечення. Мета розробок ШІ – надати машинам можливість сприймати навколишнє середовище, застосовувати навчання для виконання різноманітних дій, які оптимізують досягнення поставленої мети. Прикладів діяльності ШІ на сьогодні чимало: це і пошукові системи, це і голосові помічники, генератори тексту, різноманітні творчі інструменти, які здатні розпізнавати тексти та синтезувати голоси та музику. І багато чого іншого.

До 2012 р. розвиток ШІ був досить хаотичним, хоча його основи, як академічної дисципліни, були створені групою програмістів Масачусетського технологічного інституту ще в далекому 1956 р. І лише, починаючи з 2020 р., в світі стався стрімкий ривок у галузі технологій ШІ. В результаті з'явилося чимало контенту, створеного ШІ, насамперед, в інтернеті: від музики, кліпів та листівок на найрізноманітніші теми до генератора текстів, штурманів таксі та редакторів фотографій.

Дійсно, фундаментальні дослідження в галузі ШІ є ключовим чинником для сталого розвитку та прогресу відповідних технологій. Лише на міцній основі фундаментальних знань можливо забезпечити динамічний розвиток та всебічну модернізацію застосування ШІ. Розвиток ШІ, взагалі, деякими дослідниками розглядається, як четверта світова промислова революція, яка базується на трьох основних сферах застосування: на виробництві, в логістиці та в мистецтві.

Тому, з одного боку вкрай необхідно інтенсивно підтримувати фундаментальні дослідження в галузі ШІ та стимулювати перспективні міждисциплінарні інновації. А з іншого боку чи не втратить людина тягу до творчої праці? Навіщо, наприклад, писати вірші коханій жінці, коли ШІ це зробить без орфографічних помилок, точно, чітко і красиво? Але виникає питання про написання навчальних робіт – рефератів, дипломних та курсових робіт, навіть, дисертаційних робіт. Чи не призведе використання ШІ к стрімкому зниженню у людей писемності, вміння писати без помилок, аналізувати та робити вірні висновки? Природа розумна і орган, який не використовують, дуже швидко атрофується. З іншого боку, використання ШІ є джерелом безперервних технологічних інновацій, в це вкладають серйозні кошти і це є основою наукового прогресу. Нам залишається чекати розвитку подій.